

Beste leden en sympathisanten

29 oktober kiezen we de leden van de Tweede Kamer. Het verkiezingsprogramma en de kandidatenlijst van De Groenen staan op de agenda van het 96e congres van 30 augustus in de Nassaukerk te Amsterdam. Aansprekende programmapunten en enthousiaste kandidaten zijn welkom!

We zien u allen graag op ons congres!

Tom Bakkers en Otto ter Haar

Agenda 96e partijcongres

De leden Bakkers, Ter Haar, Berendsen, Kemmink en Plesa hebben het bestuur verzocht uiterlijk 30 augustus een congres bijeen te roepen.

Het 96e partijcongres wordt gehouden op 30 augustus 2025. We vergaderen in de Kleine Zaal van de Nassaukerk. Het adres is De Wittenstraat 114 te Amsterdam. U bent welkom met koffie en thee vanaf 12:30 uur.

1. 13:00 Opening door congresvoorzitter Rijndert Doting.
2. 13:05 Verslag van het 95e congres van 21 juni.
3. 13:15 Verslag van het partijbestuur.
4. 13:30 Kiesraad - verzoekschrift EHRM
5. 13:40 Kamer van Koophandel - dagvaarden
6. 13:50 Verslag van de fracties in waterschap en stadsdeelcommissies.
7. 14:00 Amendementen verkiezingsprogramma.
8. 14:15 Kandidatenlijst Tweede Kamerverkiezing 2025..

14:30 Pauze.

9. 14:45 Gemeenteraadsverkiezing 2026.
10. 15:00 Wat verder ter tafel komt.
11. 15:10 Partijkalender, verzoek aan bestuur uiterlijk 13 december 2025 het 97e congres bijeen te roepen bij voorkeur in Amsterdam.
12. 15:15 Verkiezing van de congreswerkgroep voor het volgende congres.
13. 15:20 Rondvraag.
14. 15:30 Sluiting.

Kiesraad ondermijnt kiesrecht De Groenen

Als een politieke partij in Nederland deel wil nemen aan de verkiezing van de Tweede Kamer dan moet zij aan een aantal voorwaarden voldoen die geregeld zijn in de Kieswet. De Kiesraad houdt hier toezicht op.

Eén van die eisen is dat degene die de kandidatenlijst inlevert daar de toestemming om de naam van de partij

boven de kandidatenlijst te plaatsen bij doet. Ontbreekt die toestemming dan wordt het een lijst zonder partijnaam. De toestemming kan alleen gegeven worden door zogenaamde gemachtigden. De Kiesraad beheert de lijst van gemachtigden.

Het bestuur heeft Tom Bakkers aangewezen als gemachtigde. We hebben daarvan opgave gedaan bij de Kiesraad, maar de bureaucraten die daar de touwtjes in handen hebben weigeren onze opgave in behandeling te nemen.

Dat is al zeven jaar zo. Al die jaren hangt de mogelijkheid van De Groenen om aan verkiezingen deel te nemen aan een zijden draad. Als de twee gemachtigden die nu staan ingeschreven, Rijndert Doting en Otto ter Haar, hun lidmaatschap opzeggen of niet bereikbaar zijn dan kan het partijbestuur noch de raad van commissarissen iets beginnen omdat de Kiesraad dat blokkeert.

We hebben dit ambtelijk geïntimideer tot voor kort lijdelijk ondergaan. De Kiesraad weigert niet alleen om Tom in te schrijven als gemachtigde, maar werkt De Groenen ook nog tegen als zij in beroep wil gaan. Volgens de Kiesraad is de weigering om Tom in te schrijven "*niet appellabel*". Dat heeft de Kiesraad zelf bedacht. Volgens de Kiesraad staat het haar geheel vrij om Jip en Janneke als gemachtigden van De Groenen in te schrijven. Dat is dan niet appellabel.

De Groenen heeft 7 juli dan toch maar eens beroep ingesteld bij de Raad van State. Het resultaat hiervan is gepubliceerd: ECLI:NL:RVS:2025:3620.

Hier staan wel fouten in:

In r.o. 7.1 staat "*Bestuurders van een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid zijn ingevolge artikel 18 van de Handelsregisterwet 2007 verplicht om zich in te schrijven in het handelsregister.*".

Handelsregisterwet artikel 18 gaat over de inschrijving van de vereniging, niet van de bestuurders.

Handelsregisterbesluit 2008 artikel 28 gaat over de opname van de persoonlijke gegevens van iedere bestuurder van een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid in het handelsregister.

In de laatste zin van r.o. 7.3.2. wordt verwezen naar de uitspraken van 28 april 2020 (ECLI:NL:CBB:2020:325), 12 oktober 2021 (ECLI:NL:RVS:2021:947). Bedoeld worden (ECLI:NL:CBB:2020:326), 12 oktober 2021 (ECLI:NL:CBB:2021:947).

Otto ter Haar

Amendementen partijprogramma

A4 Landbouw

Vóór de paragraaf *Bijensterfte* **toevoegen**:

Landinzicht

De Groenen onderschrijft het rapport *Landinzicht* van Urgenda.[1] Hierin wordt de omschakeling naar regeneratieve landbouw met extensieve veeteelt beschreven.

B3 Basisinkomen

Van omslagstelsel naar kapitaaldekking

Vervang "via het omslagstelsel" door "uit premies en belastingen".

Toevoegen aan het einde "We willen hiervoor jaarlijks 0,1% bbp reserveren.".

B7 Justitie en Veiligheid

Toevoegen als tweede paragraaf:

Toegang tot de rechtspraak

We willen de toegang tot de rechtspraak goedkoper maken door de verplichte bijstand van een advocaat af te schaffen. Elke gemeente heeft een griffie waar rechtzoekenden zaken kunnen aanbrengen en zittingen via een videoverbinding kunnen bijwonen.

Scheiding van rechtspraak en toezicht

Wijzig in de laatste zin "behandelt bovendien de wrakingsverzoeken bij alle andere gerechten." in "behandelt alle verzoeken tot wraking en verzoeken tot herziening van een onherroepelijke veroordeling.".

Toevoegen een nieuwe paragraaf:

Instelling herzieningsraad

De herzieningsprocedure in strafzaken wordt hervormd, met onafhankelijke toetsing van herzieningsverzoeken, ruimere erkenning van nieuwe feiten, en uitsluiting van belangenverstrengeling bij rechters die eerder over de zaak oordeelden. Hiertoe stellen we een herzieningsraad in, los van de rechterlijke macht, bestaande uit juridische en forensische experts met de bevoegdheid een nieuw proces aan te bevelen.[2] De herzieningsraad neemt de taken over van de procureur-generaal bij de Hoge Raad met betrekking tot de herziening van strafzaken.

Bronnen: dit voorstel is, enigszins aangepast, overgenomen van een suggestie per e-mail van arts dr. H.M. Laane en een aanbeveling van advocaat mr. G.G.J.A. Knoop in zijn boek *Als de rechtsstaat faalt*.

Samenvoegen: B8 Onderwijs en B9 Cultuur tot B8 Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Reden: het zijn twee kleine hoofdstukken die samen hoofdstuk VIII vormen van de rijksbegroting.
www.rijksfinancien.nl/memorie-van-toelichting/2025/owb

Nieuw Hoofdstuk B9 Defensie

De Groenen vinden een besteding van 3,5% van het bbp aan defensie veel te veel. Wij denken dat we met minder middelen een geloofwaardige defensie kunnen realiseren.

Diplomatie

Onze *first line of defense* is diplomatie. Onze diplomaten moeten onze regering helpen conflicten te voorkomen of in elk geval te zorgen dat ze niet uit de hand lopen.

Inlichtingen

Onze ambtenaren volgen wat de ontwikkelingen zijn binnen hun expertise en informeren hun bewindslieden waar dat nodig is. Inlichtingendiensten hebben bijzondere bevoegdheden om inlichtingen te verzamelen. Nederland werkt hierbij samen met lidstaten van de EU en bondgenoten binnen de NAVO.

Wapenontwikkeling

Bij een gewapend conflict is de partij die de beste wapens heeft in het voordeel. Om de ontwikkeling van wapens bij te benen moet ook Nederland daar aan bijdragen. Nederland werkt hierbij samen met dezelfde landen als bij inlichtingen. Nederland moet keuzes maken bij welke wapensystemen zij tot de ontwerpers behoort en waar zij alleen afnemer is.

Landmacht

De landmacht vormt samen met het Duitse leger een eenheid. Dat willen we zo houden.

Marine

De marine werkt samen met de Belgische marine.

Luchtverdediging

Met onze bondgenoten vormen we een gezamenlijke luchtverdediging van Europa tegen aanvallen met bemande vliegtuigen, ballistische raketten en drones.

Munitieopslag en oefenterreinen

We overleggen met bondgenoten om munitieopslag en oefenterreinen te verplaatsen naar Oost-Europa.

Reden: om uit te leggen waarom De Groenen een stijging van het budget naar 5% bbp niet nodig vinden en onze prioriteiten aan te geven voorzover dat geld toch wordt uitgegeven.

B12 Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening

Vóór *Grotestedenbeleid* **toevoegen**:

Woningen delen

Onder woningdelen verstaan we dat méér mensen, dat wil zeggen afzonderlijke huishoudens, in één huis gaan wonen. In 42% van de eengezinswoningen van corpo-

raties woont nu slechts één persoon. Met een geringe inspanning kunnen woningdelen en -splitsing 5.000 tot 10.000 woningen per jaar opleveren.[3]

[1] Urgenda - Landinzicht, september 2024

[2] Geert-Jan Knoop - Als de rechtsstaat faalt, maart 2025

[3] Platform31 - Corporaties zien snelle kansen voor beter benutten van hun woningbezit, december 2024

Gras intern

De rest van Gras is primair bedoeld voor leden en donateurs. Het postadres van de vereniging en de congreswerkgroep is Joke Smitplein 62 3581 PZ Utrecht.

Verslag 95e partijcongres

Zaterdag 21 juni 2025, Nassaukerk te Amsterdam

Aanwezig: Otto ter Haar, Tom Bakkers, Peter Kemink, Paul Berendsen, Eelco Mersch (gast), Ronald Schönberger, Branislav Plesa.

Afwezig met schriftelijke kennisgeving: Rijndert Doting, Jamal Ryane.

Afwezig met mondelinge kennisgeving: Reina van Zwoll.

1. Opening Tom opent het congres om 13:06.

2. Verslag 94e congres Het verslag wordt ongewijzigd goedgekeurd.

3. Verslag partijbestuur Otto vertelt over de voortgang van het verzoekschrift van De Groenen aan het EHRM. 26 van de 34 leden hebben Tom en Otto gemachtigd om het verzoekschrift namens De Groenen in te dienen. 4 leden hebben opgezegd, 3 leden weigerden om uiteenlopende redenen en 1 lid, Maths Benders uit Heiloo, hebben we niet kunnen bereiken.

4. Verslag fracties Reina is weer actief in de stadsdeelcommissie Nieuw-West.

5. Amendementen partijprogramma alle amendementen worden met algemene stemmen aangenomen.

6. Tweede Kamerverkiezing 2025 We hebben een gesprek met Eelco Mersch, partijvoorzitter van de Politieke Partij voor Basisinkomen (PPvB) over een gezamenlijke lijst voor de Tweede Kamerverkiezing.

7. Gemeenteraadsverkiezing 2026 Er is consensus om in Amsterdam weer samen te werken met de Piratenpartij en de PPvB.

8. Wat verder ter tafel komt Niets

9. Partijkalender het volgende congres is 30 augustus.

10. Congreswerkgroep Tom, Paul en Brani vormen de congreswerkgroep.

11. Rondvraag Geen vragen.

12. Sluiting Tom sluit het congres om 15:39.

Kandidatenlijst Tweede Kamer

Op basis van de aanmeldingen stel we de volgende kandidatenlijst voor:

1. Otto ter Haar, Utrecht
2. Désirée van Blitterswijk, Rotterdam
3. Jamal Eddine Ryane, Amsterdam
4. Reina van Zwoll, Amsterdam
5. Angela Zikking, Amsterdam
6. Tom Bakkers, Amsterdam
7. Jaap van Gelderen, Zeist

het partijbestuur

Jamal Ryane kandidaat Tweede Kamer

Ik wil kandidaat zijn voor de Tweede Kamer.

Groetjes, *Jamal Eddine Ryane*

Président de L'Observatoire Communication et Migration, Président du Mouvement des MRE Démocrates
<http://www.mddmre.org/>

Angela Zikking kandidaat Tweede Kamer

Beste congreswerkgroep,

Uiteraard wil ik graag op de kieslijst.

Met vriendelijke groet, *Angela*

Otto ter Haar kandidaat Tweede Kamer

Hierbij stel ik me beschikbaar voor de kandidatenlijst van De Groenen voor de Tweede Kamerverkiezing van 29 oktober.

Met vriendelijke groeten, *Otto*

Tom Bakkers kandidaat Tweede Kamer

Hierbij stel ik mij kandidaat voor de Tweede Kamerverkiezing.

Hartelijke groeten, *Tom Bakkers*

Reina van Zwoll kandidaat Tweede Kamer

Hierbij stel ik mij kandidaat voor de Tweede Kamerverkiezing van 29 oktober 2025.

Vriendelijke groet, *Reina van Zwoll*

Allerbeste leden van De Groenen

Nu bijna 4 jaar ben ik voor de gezamenlijke lijst "Groenen Basis Piraten" stadsdeelcommissielid in Nieuw-West.

Het is een heel interessante tijd, aangezien ik echt geen idee had van wat er zich vooral aan de onderkant van de samenleving afspeelt. Nieuw-West is het grootste stadsdeel en heeft tevens ook zeer gecompliceerde problemen... omdat er veel mensen aan de onderkant van de samenleving leven.

Je kan hier wanhopig van worden...maar gelukkig zie ik ook dat er toch veel bewoners de kracht in zich hebben hun leven mooier te maken, meer dan je zou denken...

Zo ook heb ik grote waardering voor mijn collega's in de stadsdeelcommissie, zij zetten zich daadwerkelijk in en wij krijgen daadwerkelijk dingen voor elkaar.

Hieronder wil ik dan toch enkele punten weergeven van wat wij als partij De Groenen voor elkaar hebben gekregen...

- Leegstand benutten voor inloophuizen daklozen.
- Moties aangenomen op het buitenlanderverbod in coffeeshops in alle stadsdelen.
- In alle stadsdelen hebben we vragen gesteld over Chinese surveillance-camera's. De gemeente is hier inmiddels mee gestopt.
- In alle stadsdelen hebben we ons kritisch uitgelaten over preventief fouilleren. De gemeente is hier inmiddels mee gestopt.
- We hebben warmtenetten op de agenda gezet die onder monopolist Vattenfall te duur en niet groen zijn. Inmiddels heeft de gemeente besloten warmtenetten in publieke handen te brengen.
- Wij hebben Voedselpark Amsterdam verschillende keren op de agenda gezet, inmiddels heeft Voedselpark Amsterdam na een intensieve strijd 9,5 hectare door de gemeente Amsterdam toegewezen gekregen...maar we gaan voor meer....
- Het pontje over de Nieuwe Meer zou verdwijnen, na intensief actie voeren, hebben wij de pont kunnen behouden.
- Ook in waterschap Amstel, Gooi en Vecht hebben we de cybersecurity verbeterd, ambities verhoogd voor digitale soevereiniteit.
- In het waterschap hebben wij ervoor gezorgd dat bewoners minder belasting hoeven te betalen en bedrijven daardoor meer. En natuurlijk zetten we ons in voor schoner water en een betere biodiversiteit.

Nu beste leden, ik stop er maar mee...de lijst is namelijk veel langer...

Wat ik hierbij nadrukkelijk wil zeggen is dat inzet vanuit

De Groenen heel veel zin en dus resultaat heeft opgeleverd.

Vechten voor een betere wereld lijkt soms zinloos, maar echt...gezien van wat De Groenen in samenwerking met andere partijen voor elkaar hebben gekregen kan ik het volgende echt zeggen....

Politiek actief zijn, of het nú ondersteunend of op de voorgrond is heeft zin!!

Hartelijk dank voor jullie steun, vriendelijke groet, *Reina*

EHRM negeert De Groenen

De Griffier van het Hof heeft 11 augustus geweigerd ons verzoekschrift van 7 juli in behandeling te nemen. De reden is dat volgens de Griffier het bestuur geen bewijs heeft overgelegd dat aantoonde dat wij bevoegd zijn om namens De Groenen te handelen. Dit ondanks de overgelegde schriftelijke verklaring van 26 van alle 34 leden.

We willen dit met jullie bespreken op het congres. Het is mogelijk een klacht in te dienen bij het Mensenrechtencomité van de Verenigde Naties.

het partijbestuur

partijkalender

30 augustus 2025, 96e partijcongres
15 september 2025, kandidaatstelling Tweede Kamer
29 oktober 2025, Tweede Kamerverkiezing
13 december 2025, 97e partijcongres
18 maart 2026, gemeenteraadsverkiezingen
17 maart 2027, provinciale staten- en waterschapsverkiezingen
mei of juni 2029, verkiezing Europees Parlement

contactgegevens

Het postadres van vereniging en congreswerkgroep vindt u bovenaan bij Gras intern. De overige contactgegevens zijn:

tel. 030-2341545

info@degroenen.nl (vereniging)

congreswerkgroep@degroenen.nl (congreswerkgroep)

colofon

Gras is het partijorgaan van de politieke partij De Groenen. Met bijdragen van Henk Laane, Geert-Jan Knoops, Urgenda, Platform31, Jamal Eddine Ryane, Angela Zikking, Reina van Zwoil, Tom Bakkers en Otto ter Haar.

ISSN 2542-4661